

26/12

*i*rizpenda

Gizarte-bazterketa baloratzeko tresna
onartzen duen

Dekretu Proiektuari buruzkoa

Bilbon, 2012ko urriaren 24an

CES
EGAB

Consejo Económico
y Social Vasco

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte
Arazoetarako Batzordea

*i*rizpena **26/12**

I.- SARRERA

2012ko urriaren 3an Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetako Batzordean Eusko Jaurlaritzaren Enplegu eta Gizarte Gaietarako Sailaren idazkia sartu zen. Idazki horren bidez, Sail horrek gizarte-bazterketa baloratzeko tresna onartzen duen Dekretu-proiektuari buruzko txostena eskatu zuen, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetako Batzordearen maiatzaren 17ko 8/2012 Legearen 3.1.a) artikuluan ezarrita dagoenaren arabera.

Galdetu den Dekretu-proiektuaren xedea Gizarte-bazterketa Baloratzeko Tresna onartzea da. Tresna hau nahitaez erabili beharko dute udal eta foru gizarte-zerbitzuek, gerta daitezkeen gizartean baztertuak izateko arriskuko egoerak, gizarte-bazterketako egoerak eta aipatutako egoera horiek eragindako beharrak baloratzeko.

Berehala igorri zitzaizen ale bat osoko bilkurako kide guztiei, proposamenak eta iritziak eman ditzaten eta Lan-batzordeari helaraz diezazkioten, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen Funtzionamenduaren Arautegian ezarritakoaren arabera.

2012ko urriaren 22an, Gizarte Garapeneko Batzordea bildu zen, Irizpen Aurreproiektuaren lehenengo proposamen bat eztabaidatzeko. Egun berean, Batzordeak Irizpen Proiektu hau onetsi zuen eta 2012ko urriaren 24an EAeko EGABaren osoko bilkuraren irizpenpean jarri zen. Bertan aho batez onartu zen.

II.- EDUKIA

Dekretu-proiektuari buruzko testuak Zioen Azalpena, 2 Artikulu, Azken Xedapen 1 eta Gizarte-bazterketa Baloratzeko Tresna agertzen duen Eranskin bat dauka.

ZIOEN AZALPENEA

Zioen Azalpena hasteko aipatzen da Gizarte Zerbitzuen abenduaren 5eko

12/2008 Legearen 5.1. artikulua ezartzen duela Gizarte Zerbitzuen Euskal Sistemaren (hemendik aurrera GZES) helburuetako bat gizarteratzea erraztea dela.

Legearen 6. artikulua aipatzen du GZESaren helburua biztanle guztien gizarte-ongizatea sustatzea dela, beste sistema eta politika publikoekiko lankidetzarekin eta koordinazioarekin. Horrez gain, funtsezko beste xedeetako bat bazterketa-egoerari aurrea hartzea eta arreta eskaintzea da eta pertsonen, familien eta taldeen gizarteratzea bultzatzea.

Bere aldetik, Gizarte Zerbitzuen Legearen 20. artikulua ezartzen du gizarte zerbitzuak esku-hartzeko irizpideetan homogeneousuna bermatzeko helburuarekin, euskal herri-administrazioek baloratzeko eta diagnostikoa egiteko tresna tekniko komunak aplikatuko dituztela. Eta aipatutako artikulua hiru puntuekin bat etorriz, Eusko Jaurlaritzak tresna komun hauek arautuko ditu arautegi-izaerarekin eta gainerako euskal herri-administrazioekiko (bai foru-esparrukoak baita udal-esparrukoak ere) dituen koordinazio-eskumenak gauzatuz.

Ondorioz, eta adierazitakoa kontuan hartuz, Dekretu honen bitartez bazterkeria baloratzeko tresna teknikoa onartzen da. Tresna hau, adierazle-sistema batean oinarrituz, udal eta foru gizarte zerbitzuentzako baliagarria izango da gizarte-bazterketa egoerak (intentsitate-maila desberdinekin: arina, moderatua eta larria), gizartean baztertuak izateko arriskuko egoerak eta gizarteratze beharrak irizpide komunekin baloratzeko

XEDAPENAK

1. artikuluan Dekretuaren **xedea** aurkezten da, hau da, Gizarte-bazterketa Baloratzeko Tresna onartzea da. Tresna hau nahitaez erabili beharko dute udal eta foru gizarte-zerbitzuek, gerta daitezkeen gizartean baztertuak izateko arriskuko egoerak, gizarte-bazterketako egoerak eta aipatutako egoera horiek eragindako beharrak baloratzeko.

2. artikulua tresnaren aplikazioak eragindako egoerak aurkezten ditu, hau da, ondorengo maila diagnostikoak: gizarteratzea, gizartean baztertuak

izateko arriskua eta gizarte-bazterkeria. Horrez gain, artikulua honek aipatzen du gizarte-bazterketa ez dagokiola finantza-emaizten eskasiari bakarrik eta ez dela lan-munduan parte hartzera mugatzen huts-hutsik, izan ere, etxebizitza, hezkuntza, osasuna edo zerbitzuetarako sarbidean ere nabarmentzen baita.

I. Eranskinak gizarte-bazterketa baloratzeko Tresna jasotzen du.

Lehenengo eta behin, tresnaren AURKEZPENARI ekiten zaio. Honetan aipatzen da tresnaren asmoa gizarte-bazterkeriaren balorazio teknikoak EAEko lurralde osoan uniforme eta homogeneoa izatea dela, Gizarte Zerbitzuen 12/2008 Legearen 20. artikulua xedatutakoaren arabera.

Gizartean baztertua izateko arriskua izan daitekeen egoera baloratzeko balio du, gizareratze-egoera batekin harremanetan jarriz. Gizarte-bazterkeria jatorri estrukturalako, alderdi anitzeko eta izaera dinamiko, prozesal eta heterogeneodun gizarte-fenomeno moduan ulertzen da.

Kontuan hartzen da antzeko egoerak bizi dituzten pertsonen erantzunak heterogeneoak izan daitezkeela, bazterketa-faktoreen aurrean daukaten erresistentzia-gaitasunaren arabera. Gainera, arrisku-egoerak gainditu ahal izateko estrategia pertsonalak ere heterogeneoak dira, hala nola baliabide zehatzetara sarbidea izatea eta hauek erabiltzea.

Gizarte Zerbitzuen interesa pizten duten eta gizarte-bazterketaren adierazgarri diren alderdi eta dimentsioak honakoak ditugu:

Harreman-dimentsioa

- Harremanak eta loturak edukitzeko baliabideak.
- Pertsonaren oinarrizko beharrianak eta gizarte-beharrianak asetzeko gizartearen laguntza jasotzea.
- Bizikidetzaren pertsonal eta familiarreko harreman egokiak.

Gizarte-dimentsioa.

- Gizartearen onarpena.

- Gizarte-ingurunera eta ingurune arauemailerara egokitzea.
- Gizarte-babeseko bitartekoak.

Dimentsio pertsonala.

- Gizarte-gaitasun eta trebetasunak lantzea.
- Prestakuntza, informazioa, trebakuntza.
- Enplegarritasuna.
- Bizitza-dinamismoak.
- Osasun-egoera.

Bizileku-, espazio-dimentsioa.

- Ostatu edo etxebizitza izateko baliabideak.
- Egonkortasuna, ostatua edo etxebizitza eskuratzeko baldintzak eta hauetarako sarbidea.

Ekonomia- eta lan-dimentsioa.

- Ondasun eta oinarrizko zerbitzuek eragindako gastuak ordaindu ahal izateko diru-sarrerak edukitzea.
- Ekoizpenean parte-hartzea: lan-merkatuan.

Gizarte-bazterketa baloratzeko tresna teknikoaren adierazleak gizarte-diagnostikoaren eredu globaletik aukeratu eta hartu dira. Eredu horren terminologia eta irizpideei buruzko gidaliburuan azaltzen dira hauek.

Adierazle bakoitzak (oinarrizko identifikazio sozio-biografikoa jasotzen duten adierazleak salbu) hainbat erantzun-aukera eskaintzen du eta hauek 0tik 2rako puntuazioa jasotzen dute.

- Gizarteratze-eremua _____ 0 balioa
- Baztertua izateko arrisku-eremua _____ 1 balioa
- Gizartearen bazterketa-eremua _____ 2 balioa

Horrez gain, adierazle askoren kasuan aukerak zehatzak dira eskuratutako informazioa argitzeko balio duen beste zenbait alternatibetan. Eredua garatzerako orduan baliagarria izango den puntuazioaren bigarren maila da hau.

Bigarrenik, MAILA DIAGNOSTIKOAK aurkezten dira

- Gizarteratze-egoera.
- Gizartean baztertua izateko arriskua.
- Gizartearen bazterketa-egoera.
 - Gizartearen bazterketa-egoeraren intentsitatea:
 - Gizarte-bazterkeria arina.
 - Gizarte-bazterkeria moderatua.
 - Gizarte-bazterkeria larria.
 - Gizartearen bazterketa-motak:
 - Harreman-bazterkeria.
 - Bazterkeria juridiko-administratiboa.
 - Bizileku-bazterkeria.
 - Ekonomia-, lan-bazterkeria.

26/12*i*

Hirugarrenik, GIZARTE-BAZTERKETAREN MAILA DIAGNOSTIKOAREN IRIZPIDEAK BALORATZEKO TRESNA TEKNIKOAREN APLIKAZIOA aurkezten da.

Egoera desberdinak gizarte-bazterketarekiko baloratzeko bi irizpide landu dira. Lehenengoa mugatzailea izango da, izan ere, honetan kokatzen baita gizartearen bazterketa-egoerak direnen eta ez direnen arteko muga edo "eten-puntua". Jarraian, 2 irizpidera igaroko gara. Honi esker, egiaztatu ahal izango da gizarteratze, arrisku zein bazterketa egoera ote den.

Pertsona gizartearen bazterketa-egoeran badago, tresnak egoera horren INTENTSITATEA kalifikatzeko aukera ematen du. Eta amaitzeko, garrantzitsua da kontuan hartzea egoera problematikoaren iraunkortasuna denboran zehar: luzaroan jasan badu pertsona horrek arazoak sortzen dizkion egoera orduan eta larriagoa izango da hau.

Horrela jasotako informazioaren balorazioak ondorengoa ondorioztatuko du: egoera problematiko gehienak denboran zehar iraunez gero (6 hilabete edo gehiago), 1 eta 2 irizpideak aplikatzearen eraginezko emaitza larriagotuko da hurrengo mailara igaro arte. Adibidez, pertsona baten egoera "bazterkeria arintzat" hartzen badugu eta ikusten badugu bere arazoek denboran zehar irauten dutela, ereduak "bazterkeria moderatutzat" hartuko du egoera hori.

Gizarteratze-egoera.

Pertsonen gizarteratzea ez da ikuspegi materialetik bakarrik ulertu behar, hots, ondasunak eta zerbitzuak sortu eta kontsumitze aldera lan-merkatuan parte-hartze gisa. Gizarte-partaidetza eta gaitasun pertsonalak funtsezko elementuak dira gizarteratze-egoera mugatzerako orduan.

Horretan oinarrituz, pertsonak bizi duen egoera mugatzeko jada adierazitako dimentsio desberdinen adierazleak hartuko dira kontuan.

Pertsonak 0 baliodun adierazle asko baditu, gizarteratze-maila handiagoa izango du.

Gizartean baztertua izateko arrisku-egoera.

Pertsona gizartean baztertua izateko arrisku-egoeran egongo da honako ezaugarri hauek aurkezten direnean:

- Oinarrizko beharrianak eta familia-, gizarte-, komunitate- zein erakunde-harreman beharrianak asetzeko gizartearen laguntza behar duenean.
- Bitarteko pertsonalen, eta bereziki, Autoestimua, Motibazioak eta bizi-tzantzak eta Erantzukizunaren erabilerak ordezkatzeko duten bizi-tzantza-dinamismoetatik datozen gizarte-gaitasun eta trebetasunen eta bultzada konstruktiboaren beharra.
- Bizitzaren tarteko estandarrekiko desegokitasun erlatiboa izatea (segurtasun eza medio, arrisku-egoera medio), bizi-tzantza-autonomiaren garapenarekin uztartutako ondorengo egoeretan:

- Ostatu- eta etxebizitza-egoera.
- Osasun-egoera.
- Ekonomia- eta lan-egoera.
- Gizarte-babesarekiko egoera.
- Prestakuntza eta informazioarekin uztartutako baliabide pertsonalekiko egoera.
- Lana lortzeko baliabide pertsonalen egoera.

Arriskua handiagoa izango da desegokitasunak baliabide pertsonalengan eta gizarte-harremanengan eragiten badu, hauek baitira pertsona horrek behar duen gizarte-laguntza eskaintzen dutenak.

Gizartearen bazterketa-egoera.

26/12*j*

Pertsonak gizartearen bazterkeria-egoera jasaten dute denboran irauten duten defizit eta gabezia ugariak euren bizitza- eta bizikidetzak baldintzak erasotzen dituztenean. Defizit eta gabezia hauek pilatzen direnean, ondorengoekin zuzenean harremanetan dagoen gizartearen bazterketa-egoera eragiten dute:

- Baliabide pertsonalak: gizarte-gaitasun eta trebetasunei, bizitza-dinamismoei, osasun, mendekotasun eta minusbaliotasunari, prestakuntzari, gizarte-babesarako baliabideak eskuratzeko informazioari eta lana lortzeko eta mantentzeko trebetasunei lotutakoak.
- Harreman-baliabideak: Eguneroko bizitzari eta gizarte-bizitzaren garapenari laguntzeko hornikuntzari lotutakoak.
- Bere esku dauden baliabide materialak: ostatu-baliabideak eta baliabide ekonomikoak.

Gizartearen bazterketa-egoera gertatzeko aldi berean eman behar dira 1. irizpidean edo irizpide mugatzailean eta 2. irizpidean edo bizitza-autonomia murrizten duten irizpideetan jasotako dimentsioen aplikazioaren konbinazioa.

Gizarte-bazterketa baloratzeko tresna teknikoaren txantilo modura sartutako gizarte-diagnostikoaren Ereduaren bizi-eremuak eta dimentsioak identifikatuko ditugu jarraian.

BIZI-EREMUA		DIMENTSIOAK ETA AZPIDIMENTSIOAK	
EKONOMIA-, LAN-, BIZILEKU- EREMUA	1.DIMENTSIOA.- Egoera ekonomikoa.		
	2.DIMENTSIOA.- Lan eta Okupazio egoera.		
	3.DIMENTSIOA.- Bizileku egoera.		
BIZIKIDETZA- EREMUA	4.DIMENTSIOA.- Ostatu eta etxebizitza egoera.		
	5.DIMENTSIOA.- Bizikidetzatza pertsonala eta familiarra eta lehenengo eta bigarren mailako sareak edukitzeko harreman eta lotura afektiboak eta gizartearen laguntza jasotzeko beharra.		
EREMU PERTSONALA	9.DIMENTSIOA.- Gizarte gaitasun eta trebetasunak. 9.A. DIMENTSIOA.- Gizarte-gaitasuna. 9.B. DIMENTSIOA.- Gaitasun kognitiboak. 9.C. DIMENTSIOA.- Gaitasun instrumentala. 9.D. DIMENTSIOA.- Gaitasunen laburpena.		
	10.DIMENTSIOA.- Hezkuntza- Prestakuntza-informazioa-Trebakuntza 10.A. DIMENSTSIOA.- Lana lortzeko baliabide pertsonalen egoera.		
	11.DIMENTSIOA.- Bizitza dinamismoak.		
	12.DIMENTSIOA.- Aldatzeko beharra-babes sistemen erabilerak.		
OSASUN- EREMUA	13.DIMENTSIOA.- Osasun egoera. 13.A. DIMENTSIOA.- Osasun Fisikoa. 13.B. DIMENTSIOA.- Buruko Osasuna. 13.C. DIMENSTSIOA.- Droga-mendekotasunak- menpekotasunak.		
	14.DIMENTSIOA.- Minusbaliotasun eta lan egiteko ezintasun-egoera.		
	15.DIMENTSIOA.- Eguneroko bizitzarako autonomia funtzionalaren egoera.		
GIZARTE- EREMUA	16.DIMENTSIOA.- Gizartearen onarpena eta eguneroko.		
	17.DIMENTSIOA.- Gizarte ingurunearekiko eta ingurune arauemailearekiko harremanen egoera.		
	18.DIMENTSIOA.- Gizarte-harremanen beharra eta gizarte-partaidetzaren erabilera.		

ZEHARKAKO DIMENTSIOA.- EGOERA JURIDIKO-ADMINISTRATIBOA

Gizartearen bazterketa-egoeraren intentsitatea.

Kalte= Intentsitatea - Erresistentzia formula bazterketaren fenomenoari aplikatu dakioke.

Gizartearen bazterketa-egoeraren intentsitatea bazterketa-esparruko gizarte-mailaren eta gizarteratze-mailatzat hartutako egoeraren arteko "gizarte-aldearen" arabera da. 3 maila bereizten dira, ahultasun-maila arinenen eta bazterketa-egoera larrienen artean ibiltzen direnak:

Gizarte-bazterkeria arina

- Gizarteratze-egoeratik hurbil dago.
- Hasierako deserrotzea edo deserrotze arina.
- Euren senideekin edo laguntzeko gizarte-sarearekin harreman oso ahulak dituzte.

26/12j

Gizarte-bazterkeria moderatua

- Gizarteratze-egoeratik apur bat urrunago dago.
- Deserrotze-fase aurreratua.
- Gizartearekiko oinarrizko loturak apurtu dituzten pertsonak.

Gizarte-bazterkeria larria

- Gizarteratze-egoeratik oso urrun dago.
- Gizartean bizi dira bertan parte hartu barik, harreman sozial eta afektiboen ezegonkortasun edo gabeziagatik.
- Ezertarako baliagarria izatean edo sentitzean datza, gizartearentzat baliagarria ez izatean edo sentitzean datza, parte-hartzetik baztertua izatean edo sentitzean datza eta, batez ere, hutsal sentitzean datza.

Gizartearen bazterketa-motak

- Harreman-bazterkeria
- Bazterkeria juridiko-administratiboa
- Bizileku-bazterkeria

- Ekonomia- eta lan-bazterkeria

Laugarrenik, GBBTaren (Gizarte-bazterketa baloratzeko tresna) ADIERAZLE-TXANTILOIA aurkezten da.

III.- GOGOETA OROKORRAK

Gizarte Zerbitzuen abenduaren 5eko 12/2008 Legearen 19.1. artikulua arabera, profesionalak, beren eginkizunetan ari direlarik, ohartzen badira zer edo zertan esku hartu beharra dagoela eta dena delako esku-hartze horrek jarraipen baten beharra duela, jarduketa-prozedurari ekingo diote. Prozedura horren baitan, diagnostiko bat egin beharko da, eta diagnostikoak hala gomendatzen badu, arreta pertsonalizatuko plan bat egin beharko da, plan horretan zehazturik dauden neurriak martxan jarri –baita prestazioak eta zerbitzuak ere–, eta jarraipena eta ebaluazioa ere egin beharko dira.

Bestalde, 20. artikulua honakoa xedatzen du: gizarte-zerbitzuek esku hartu behar duten jakiteko irizpideetan homogeneotasuna bermatzearen, euskal herri-administrazioek baloraziorako eta diagnostikorako tresna komunak erabiliko dituzte. Baliabide komun horiek Eusko Jaurlaritzak arautuko ditu, erregelamendu bidez, eta gainerako euskal herri-administrazioekin koordinaturik, nola foru-administrazioekin hala udal-administrazioekin.

Ondorioz, abenduaren 5eko 12/2008 Legearen beraren eskea eta Euskadiko herri-administrazioen hiru esparruen (autonomia-, foru- eta udal-esparrua) eskumenen banaketaren egitura bera dela eta (beharrezkoa da hiru esparru hauek gai hauei dagokienez dituzten esku-hartzeak ezin hobeki koordinatzea Legearen 20. artikulua xedatutakoa betetzeko, hots, *gizarte-zerbitzuek esku hartu behar duten jakiteko irizpideetan homogeneotasuna bermatzea*), Batzorde honek positiboki baloratzen du gizarte-bazterketa maila diagnostikoaren irizpideak baloratzeko tresna teknikoaren aplikazioa erregelamendu bidez arautzeko ekimena.

Hala eta guztiz ere, edukiari buruz zenbait ohar egin nahiko genuke:

- Lehenengo eta behin, uste dugu komenigarria dela aurkezten zaigunaren moduko lan-tresna bat Dekretu baten bidez arautua izateko beharrari buruz hausnartzea. Agian, malguagoa litzateke Aginduaren formula, izan ere, honek ahalbidetuko bailuke, tresnaren erabileran hobekuntzak antzematekotan, aldaketa azkarrago burutzea, irizpena emateko beharrik ez egotea eta Gobernu Kontseiluak onartu beharrik ez izatea.
- Bigarrenik, adierazle-kopuru handiaren bitartez eta herri-administrazioetatik tratatu eta kudeatzeko helburuarekin, gizarte-bazterketaren fenomenoaren definizioak barne hartzen dituen banakako egoeren kasuistika handia "operazionalizatzeko" asmoa daukan eduki teknikodun arau baten aurrean gaude. Aipatutako definizioaren barnean izaera dinamiko, prozesal eta heterogeneoa azpimarratzen da, beste ezaugarri batzuen artean. Ezaugarri hauek dira, hain zuzen ere, oharkabean arriskuan egon daitezkeenak, argazki finko bilakatuz, hasierako diagnostik abiatuta.

26/12j

Izan ere, horrenbeste adierazle (bere aldetik, erantzun-aukera desberdinak eta intentsitate-maila desberdinak dituztenak, dagokion "fitxan" bere kodifikazioak, helburu estatistikoak barne, eskatzen duen zehaztapenarekin) aplikatzeak denboraren poderioz nahi ez den ondorio gisa ekarri ohi du hasieran jasotako kausei, egoerei eta diagnosiari berari buruzko informazioaren zati handi bat ez eguneratzea.

Uste dugu komenigarria dela arrisku honi buruz ohartaraztea. Hasieratik balorazio-tresnaren erabilera eta egokitasuna zalantzan jartzen ez duen arren, hura galaraz dezake denboran hurbil dagoen egoera desberdinen, pertsonen eta hauen erantzunen jarraipena eta ondoriozko adierazle bakoitzean jasotako informazioaren eguneratzea bermatzen ez bada, hasieratik bertatik.

Ikuspegi estatistikotik informazioaren itxuraldatzea, bera bakarrik, negatiboa bada, askoz ere larriagoa izango da honen desegokitasunak kaltetutako pertsonen banakako tratamenduan eta lehenengo eta bigarren mailako arreta-zerbitzuek eskainitako baliabide eta laguntzan eragiten duenean.

Informazioa eta diagnosis ez eguneratzeko arriskua murrizteko edota saihesteko, lehen eta bigarren mailako arreta-zerbitzuen esku-hartzearen "dinamikari" berari erreferentzia egiten dioten atalen hutsunea sumatzen dugu, hots, honako informazioa zehatuko luketen atalak: beharrezko trataera egokitze aldera, informazioaren, balorazioaren eta diagnostikoaren denbora-tarteak eta "berraztertze/eguneratze" epeak.

- Hirugarrenik, uste dugu testu zati batzuk, erregelamendu-arauak direnak, soberan daudela, daukaten idazkerari dagokionez behintzat. Ondorengo hauek:

- "TRESNA TEKNIKOAREN APLIKAZIOA" atalean, 8. orrialdean:

"Zentzu honetan, ereduaren behin betiko bertsioak bizitza-eremu bakoitzari lotutako aipatutako inguruabarra jasoko duen adierazlea ala adierazleak hartuko ditu bere barne. Eremu bakoitzean jasotako egoerei buruzko ikuspegi orokorra izango da."

"Jasotako informazioaren balorazioak ondorengo ondorioztatuko du: egoera problematiko gehienak denboran zehar iraunez gero (6 hilabete edo gehiago), 1 eta 2 irizpideak aplikatzearen eraginezko emaitza larriagotuko da hurrengo mailara igaro arte. Adibidez, pertsona baten egoera "bazterkeria arintzat" hartzen badugu eta ikusten badugu bere arazoek denboran zehar irauten dutela, ereduak "bazterkeria moderatutzat" hartuko du egoera hori."

"Uste dugu ikuspegi honek aukera emango duela ereduaren emaitzak are gehiago egokitzeko, batez ere, balorazioen eta beste batzuen arteko muga diren kasuetan, non profesionalen arteko desadostasunak handiagoak izan daitezkeen. Hala eta guztiz ere, jada garatutako irizpideen funtzionamendua frogatu beharra dago, hauek txertatu aurretik."

Gure ustetan, idazkera hau (aditzetan etorkizuna erabiliz, lehenago aipatu ez den "eredu aplikagarriari" erreferentzia eginez edota pluraleko lehenengo pertsona erabiliz, "uste dugu") egokia da hirugarrenei egiteke dauden alderdien garapenaren berri (geroagoko "ereduaren behin

betiko bertsio" bati buruz hitz egiten da) edo iritzitako tekniko baten berri ("Uste dugu ikuspuntu honek ahalbidetuko duela...") ematen duen lantokiko dokumentu izateko.

- 12. orrialdean

"Gizarte-bazterkeria baloratzeko tresnaren aplikazioari dagokion atalean azaltzen da jada zelan lortzen den honen intentsitatea, adierazle desberdinak konbinatuz."

Ia lagunarteko hizkera darabilen ohar argigarria da.

- 12. orrialdean bertan, komenigarria litzateke bizileku-bazterketari buruzko atalaren idazkera aldatzea. Arau honetan, zuzenean, nahikoa izango litzateke segurutzat jotzea "etxebizitzarik ez izateari edo bizileku-bazterketari dagokion tipologia europarra" eta honen lau mailak -"bizitoki eza, etxebizitza eza, segurua ez den etxebizitza, egokia ez den etxebizitza"- onartzen direla. Azalpen luzea, komatxo artean ezarritako Dragana Avramoven definizioarekin, justifikazio gisa erabiltzen da, eta edozein kasutan ere, azalpen hau egokia izan liteke Zioen Azalpenean, baina ez arauaren xedapenetan.
- 13. orrialdeko azken paragrafoa eta 14. orrialdeko lehenengo paragrafoa:

"Tresna honek bere barne hartzen dituen adierazleak pertsonaren gizarte-egoerari buruzko esplorazioa edo azterketa bideratzeko erabili beharko dira, aztertzen ari garen gaiari dagokionez."

"Adierazleen zerrenda ikusiko da gizarte-diagnostikorako Ereduaren prototipoan, non gizarte-bazterkeriaren baloraziori dagozkionak txertatzen diren".

Uste dugu paragrafo hauek soberan daudela, suposatzen baita adierazle batzuk proposatzen badira aurreikusitako helburuarekin erabiltzeko direla.

- Laugarrenez, hizkuntzaren erabileran nolabaiteko hutsaltasuna nabaritzen dugu ("perceptor" gaztelaniazko hitza erabiltzen da, baina baita "parado/a" edo "ocupada"-ulertzen dugu "personas" hitzaren generikoari egiten diola erreferentzia-). Aipatutakoa zuzendu beharko litzateke homogeneotasun handiagoaren mesedetan eta hizkuntzaren erabilera sexista saihesteko.
- Azkenik, baina ez horregatik garrantzi gutxiagoduna, "etxeko indarkeria" kontzeptua erabiltzen da eta egokiagoa den "genero-indarkeria" kontzeptua erabiltzea proposatu nahi dugu.

26/12*i* IV.- ONDORIOA

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordeak egokitzen jotzen du gizarte-bazterketa baloratzeko tresna onartzen duen Dekretu-proiektuari buruzko izapideak egitea, organo aholku-emaile honek egindako gogoetekin.

Bilbon, 2012ko urriaren 24an

Lehendakariak O.E.
Juan María Otaegui Murua

Idazkari Nagusia
Francisco José Huidobro Burgos

CES
EGAB

Consejo Económico
y Social Vasco

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte
Arazoetarako Batzordea

©Argitalpena: EEGAB

Gran Vía 81, 7. solairua
48011 Bilbao, Bizkaia
www.cesvasco.es

Maketazioa: EEGAB

Inprenta: Gestingraf

Lege Gordailua: BI-1849-12